



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobců: a) **R. I.**, státní příslušnost Ukrajina, b) **L. P.**, oba zastoupeni Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 6, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, Olšanská 2, P.O. box 78, Praha 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2009, č.j. CPR-8894/ČJ-2009-9CPR-V237,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, č.j. CPR-8894/ČJ-2009-9CPR-V237, ze dne 2. 10. 2009, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 21398,- Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce Mgr. Vratislava Taubera, advokáta.

## O d ů v o d n ě n í

Žalobci se podanou žalobou domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2009, kterým byla změněna část výroku rozhodnutí Policie České republiky, oblastního ředitelství služby cizinecké policie Hradec Králové č.j. CPHK-1555/ČJ-2009-054003-SV ze dne 18. 5. 2009, a to tak, že žalobci R. I. se v souladu s ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona č. 326/1999 Sb. a podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 téhož zákona ukládá správní vyhoštění, a doba, po kterou cizinci nelze umožnit vstup na území, se stanoví na 3 roky. Tato doby je shodná s dobou vykonatelnosti rozhodnutí.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že důvodem pro zahájení řízení o správním vyhoštění byla skutečnost, že žalobce se na území ČR zdržoval bez platného cestovního dokladu a bez platného víza nebo oprávnění k pobytu. Tyto skutečnosti byly ve správním řízení nepochybně zjištěny. Pokud jde o předpoklady pro aplikaci ustanovení § 119 odst. 1 písm. b bodu 3 zákona o pobytu cizinců, ty byly naplněny rovněž, neboť žalobce na území ČR provozoval výdělečnou činnost bez oprávnění. Jelikož však žalobce nebyl o úpravě předmětu řízení i o toto jednání vyrozuměn, odvolací orgán změnil výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Proti tomuto rozhodnutí směřovala žaloba, v níž žalobci namítli, že správní orgány nezjistily existenci osobního vztahu mezi panem I. a paní L. P., a tudíž nesprávně vyhodnotily přiměřenost zásahu rozhodnutí o vyhoštění žalobce do rodinného a soukromého života, dále že vycházely z nezákonného stanoviska k možnosti vycestování účastníka řízení, dále že řízení nebylo zákonem předepsaným způsobem zahájeno, když se měnil předmět řízení, a konečně že výrok rozhodnutí obsahuje nesprávné tvrzení o vykonatelnosti rozhodnutí.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odmítl žalobní námítky a odkázal na argumentaci použitou v napadeném rozhodnutí. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Při jednání dne 4. června 2013, jehož se žalovaný nezúčastnil, setrvali žalobci na svých stanoviscích. Zástupce žalobců navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a aby věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu uplatněných žalobních námitek, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Žalobci považují napadené rozhodnutí za nezákonné, a to zejména proto, že správní orgán I. stupně naprosto nedostatečně zjistil stav věci a svým postupem porušil práva žalobkyně L. P., přítelkyně žalobce R. I., která v řízení měla postavení účastníka řízení ve smyslu ust. § 27 odst. 2 správního řádu. Skutečnost, že mezi těmito osobami je blízký vztah druha a družky, je zřejmá z vyjádření žalobce do protokolu o vyjádření účastníka řízení, z výpovědi svědka Lysenka a z činnosti správního orgánu I. stupně. Již v okamžiku, kdy byl žalobce omezen na osobní svobodě v obci Přelouč, žalobkyně sdělila policistům, kteří měli v dispozici žalobce, na jejich dotaz, v jakém je vztahu k žalobci, že spolu již přes rok žijí. Tuto skutečnost potvrdil i otec žalobkyně na místě, kdy byl žalobce omezen na svobodě. Žalobkyně také doručila ke správnímu orgánu cestovní pas žalobce.

Tvrzení žalobkyně a jejího otce považuje žalovaná za účelové, přičemž při tomto hodnocení vychází ze skutečnosti, že o tomto jednání není ve správním spise žádný záznam. K tomu je nutno zdůraznit, že o dění v průběhu zajištění žalobce v obci Přelouč od okamžiku omezení jeho osobní svobody do doby, než bylo započato s jeho eskortou v době zadržení. dne 17.5.2009 existuje pouze jeden úřední záznam, vedený pod č.j. CPHK-1555-4/ČJ-2009-054003-SV, který popisuje průběh tohoto úkonu v pěti větách. Z obsahu vyjádření správního orgánu I. stupně k žalobě proti rozhodnutí o zajištění vedené i Krajského soudu v Hradci Králové pod Č.j. 30Ca 46/2009 je zřejmé, že žalobkyně s žalobcem dne 17.5.2009 od okamžiku jeho zajištění do doby 20.50 hod., kdy byl s ním sepsán protokol o vyjádření účastníka řízení, dvakrát hovořila. Přesto o tomto není ve správním spise žádný záznam. Není vinou žalobců, že nebyla skutečnost popisovaná žalobkyní a jejím otcem zaznamenána v úředním záznamu policistů. Žalovaná na žádném místě logicky nevysvětluje proč se žalobkyně vůbec v celé věci angažovala, když k žalobci neměla žádný vztah. Skutečnost, že žalobce má na území České republiky „kamarádku“, kterou má rád a chtěl by se sní oženit, je naprosto jasná, spontánní výpověď o vztahu mezi oběma žalobci. Je třeba si uvědomit, že žalobce je cizinec a jeho znalost češtiny je do značné míry omezena. Pokud žalobkyni označil za kamarádku, nelze hodnotit pouze obsah slova v českém významu, ale je nutné význam tohoto slova vnímat v kontextu celé věty. Žalobci trvají na tom, že účastníkem řízení ve smyslu ust. § 27 odst. 2 správního řádu byla i žalobkyně, která byla postupem správního orgánu poškozena na všech svých procesních právech.

Dále v této věci žalobci uvedli, že žalovaná tak naprosto nedostatečně zjistila stav věci v otázce existence postavení žalobce jakožto rodinného příslušníka občana Evropské unie, čím nedodržela ust. § 3 správního řádu. Přesto, že žalobce byl zajištěn pro neoprávněný pobyt, byly v řízení vyslechnuty osoby, jejichž výpovědi byly pro dané řízení nadbytečné, avšak, osoby, které v otázce rodinného a soukromého života mohly správnímu orgánu podat relevantní informace pro řízení a které také tyto informace sdělily, vyslechnuty nebyly a nebyly vzaty ani jako účastníci řízení. Žalovaná na místo toho, aby dbala ve svém rozhodování na zachování obsahu ust. § 3 správního řádu, tvrzení žalobců hodnotí jako účelové, aniž by se zabývala skutečným stavem věci, například tím, že přítelkyně žalobce je gravidní. Žalovaná rozhodně v řízení neprokázala, že na žalobce nelze pohlížet jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie a žalobcům tuto možnost odňala tím, že žalobkyni nepřizvala k řízení jako účastnici, ani ji nevyslechla jako svědka.

Tuto námitku shledal soud důvodnou. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že žalobce se v rámci svého vyjádření dne 17. 5. 2009 zmínil i o paní L. (L.) P., kterou sice označil za kamarádku, o níž však výslovně uvedl, že ji má rád a že by se chtěl s ní jednou oženit. Tuto jeho výpověď bylo na místě hodnotit v kontextu s jeho vyjádřením, jež bezprostředně předcházelo, totiž že žalobce nemá na území ČR žádné příbuzné, že nežije ve společné domácnosti s občanem EU a že zde nemá žádné vazby. Citovaná vyjádření jsou totiž na první pohled rozporná, a nemohou platit současně. Jestliže žalobce tedy uvedl, že žádné osobní vazby na území ČR nemá, ovšem vzápětí sdělil, že zde má osobu, se kterou se chce oženit, nelze z toho bez dalšího usoudit nic o skutečném stavu věci. Tuto rozpornost měl proto správní orgán reflektovat a odstranit ji, neboť její neodstranění znamená, že nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Správní orgán I. stupně tedy byl povinen žalobce vyzvat, ať se

jednoznačně vyjádří v záležitosti svých osobních vztahů a vazeb na území České republiky a ať jednoznačně uvede, zda tu nějaký vztah rodinný – nebo svým obsahem rodinnému obdobný – má nebo nikoliv. V návaznosti na to přicházelo v úvahu opatřit i vyjádření žalobkyně L. P. Takové šetření však správní orgán I. stupně neprovedl, čímž zatížil své rozhodnutí vadou, kterou neodstranil ani orgán odvolací. Soud proto konstatoval, že napadené rozhodnutí je z důvodu rozporu s ust. § 3 správního řádu nezákonné.

Teprve poté, kdy správní orgány zjistí stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, bude na místo posoudit, zda vzhledem k tomu náleží žalobkyni L. P. postavení účastníka řízení, a umožnit jí realizovat její veškeré procesní práva z toho vyplývající.

Žalobci dále namítli, že při posuzování přiměřenosti zásahu rozhodnutí do rodinného a soukromého života podle ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců se správní orgán I. stupně se sice v rozhodnutí obsahem tohoto ustanovení zabýval, avšak vycházel z části vyjádření žalobce, kterou vytrhl z kontextu celého jeho obsahu. Správní orgán byl povinen objektivně zkoumat nejprve otázku reálného soukromého a rodinného života žalobce a tuto následně konfrontovat ve vztahu k dopadům rozhodnutí o správním vyhoštění do rodinného a soukromého života bez ohledu na to, jak tuto otázku vnímá žalobce. Pokud zcela nekvalifikovaně vyhodnotil obsah rodinného a soukromého života žalobce, je nepochybné, že ani nemohl správně vyhodnotit zachování proporcionality mezi dopadem rozhodnutí osobní sféry žalobce a důvodem pro vydání takového rozhodnutí. Žalobci navíc v příloze svého odvolání doložili žalované doklad o graviditě žalobkyně, ale žalovaná se touto skutečností vůbec nezabývala, nijak ji nehodnotila a vycházela ryze z jedné věty vyjádření žalobce. Těhotenství žalobkyně bylo potvrzeno a tento doklad byl opatřen až po vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalovaná tuto skutečnost vůbec nezkoumala, přesto, že má pro dané řízení a rozhodnutí zcela zásadní význam.

Tuto námitku rovněž soud shledal důvodnou, což navazuje na jeho závěr ohledně žalobní námitky předchozí. Jestliže správní orgán I. stupně, resp. žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v záležitosti rodinných a osobních vazeb žalobce na území ČR, pak ovšem nemohl ani řádně dostát své povinnosti vyhodnotit přiměřenost zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého nebo rodinného života cizince podle ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Bez relevantní a objektivních informací nelze takovou úvahu vůbec učinit. I v této věci tedy dal soud žalobcům za pravdu s tím, že v dalším řízení žalovaný postaví najisto záležitost osobních a rodinných vztahů žalobce na území ČR a se znalostí věci posoudí otázku přiměřenosti svého rozhodnutí ve smyslu citované normy.

Žalobci rovněž namítli, že stanovisko k možnosti vycestování účastníka řízení, které si správní orgán v řízení v souladu s ust. § 120a zákona o pobytu cizinců vyžádal, je nezákonné. Jeho nezákonnost pramení z nedostatečného zjištění skutkového stavu správním orgánem. Dožádaný správní orgán dospěl k závěru, že vycestování je možné, když důvod, pro který žalobce nechce vycestovat, zcela bagatelizuje. Na základě námitek žalobců uvedených v odvolání pak žalobkyně požádala o nové stanovisko k možnosti vycestování, které bylo ministrem vnitra vydáno dne 3. 9. 2009. Ministr vnitra při svém stanovisku vycházel z obsahu spisového materiálu a nereflektoval vztah mezi žalobci a

v rámci úvah o tom, že v případě vycestování žalobce nebudou porušeny mezinárodní závazky České republiky, se však vůbec nezabýval tím, že žalobkyně je v pátém měsíci těhotenství a že je nutné se zabývat právy dítěte, byť ještě nenarozeného. Z tohoto důvodu je uvedené stanovisko nezákonné pro svou nepřezkoumatelnost.

V této věci soud konstatuje, že posouzení potřeby nového stanoviska ve smyslu ust. § 120a zákona o pobytu cizinců provede žalovaný, případně správní orgán I. stupně, v dalším řízení poté, kdy ve věci zjistí stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Teprve potom totiž bude možno zvážit, zda dosavadní stanoviska odrážejí skutečný stav věci anebo zda je na místě zkoumat okolnosti možného vycestování žalobce znovu, právě s přihlédnutím k nově zjištěným skutečnostem.

Dále žalobci správním orgánům vytkli, že řízení ve věci nebylo zákonem presumovaným způsobem zahájeno. Předmět řízení byl v oznámení vymezen jednak citací právní normy a skutkově tak, že účastník řízení pobývá na území neoprávněně, ale pouze bez víza. Žalovaná následně na základě námitek žalobců předmět v odůvodnění z ničeho nic rozšířila i na pobyt bez víza, avšak řízení bylo vedeno zjevně po celou dobu i z důvodu výkonu nelegální práce. Vymezení předmětu řízení je jednou ze základních podmínek pro to, aby mohlo být vůbec zahájeno řízení ve věci. Z postupu správního orgánu I. stupně a z odůvodnění napadeného rozhodnutí však ani v současné době není zřejmé, co bylo vlastně předmětem řízení. Nadto žalobci namítli, že zástupci žalobců nebyl předložen spis, který má vlastnosti popisované žalovanou. Chyběl zcela obsah písemností, některé listy měly pouze spisovou značku bez uvedeného pořadového čísla, některé písemnosti byly označeny stejným číslem jednacím. V danou chvíli nebylo ze spisu zřejmé, kdo je oprávněnou úřední osobou a zda osoby, které prováděly jednotlivé úkony, byly k tomu příslušné a zda tedy tyto úkony lze považovat za zákonné. Pokud nedostatky byly následně odstraněny, nelze mít za to, že řízení nebylo i z tohoto důvodu postiženo vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí.

Tuto námitku soud neshledal důvodnou. Z oznámení o zahájení správního řízení ze dne 17. 5. 2009 je zřejmé, že se žalobcem bylo vedeno řízení ve věci správního vyhoštění na základě zjištění, že žalobce pobývá na území České republiky neoprávněně, bez platného víza. Skutečností rovněž je, že rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 18. 5. 2009 bylo žalobci uloženo správní vyhoštění nejen podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, tedy proto, že pobývá na území bez platného cestovního dokladu a bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu, ale též podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 téhož zákona, tedy proto, že vykonával výdělečnou činnost bez oprávnění. Ze spisu přitom nevyplývá, že by předmět řízení byl rozšířen o takový skutek - tedy výkon výdělečné činnosti bez oprávnění. Soud však konstatuje, že tuto vadu řízení před správním orgánem I. stupně žalovaný zaznamenal a v napadeném rozhodnutí ji odstranil, když změnil výrok rozhodnutí tak, že žalobci je uloženo správní vyhoštění pouze podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. Důvody této změny žalovaný vyložil v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Pokud jde o výtky ohledně uspořádání správního spisu, soud jim nevyhověl, neboť žalobci nijak nevyložili, jak by je tvrzené závady měly zkrátit na jejich právech či poškodit jejich právem chráněné zájmy.

Konečně žalobci v žalobě namítli nesprávnost výroku o shodnosti doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území, s dobou vykonatelnosti rozhodnutí. Z obsahu ust.

§ 118 zákona o pobytu cizinců je zřejmé, že správním vyhoštěním se rozumí ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území. Ve smyslu ust. § 154 odst. 1 tohoto zákona se rozumí nežádoucí osobou cizinec, jemuž nelze umožnit vstup na území z důvodu, že by tento cizinec při pobytu na území ohrozit bezpečnost státu, veřejný pořádek, ochranu veřejného zdraví nebo ochranu práv a svobod druhých nebo obdobný zájem chráněný na základě závazku vyplývajícího z mezinárodní smlouvy. Ve smyslu ust. § 154 odst. 3 zákona o pobytu cizinců policie označí za nežádoucí osobu cizince na základě pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění. Z uvedeného je zřejmé, že dobu, po kterou nelze umožnit vstup na území lze vázat toliko na právní moc rozhodnutí, nikoliv na jeho vykonatelnost. V praxi by totiž například osoba, která podala žalobu proti rozhodnutí o správním vyhoštění, která má podle ust. § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců odkladný účinek, měla stanovenou dobu po kterou nelze umožnit vstup na území v návaznosti na to, kdy projedná soud žalobu proti rozhodnutí o vyhoštění, což jí staví do naprosto nejisté pozice a působí rozpor s obsahem výroku v rozhodnutí o správním vyhoštění.

Městský soud v Praze na základě této námítky konstatoval, že výrok napadeného rozhodnutí je v této části nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost, neboť není zřejmé, jakou skutečnost tímto tvrzením žalovaný sděluje a nadto odůvodnění napadeného rozhodnutí neobsahuje žádnou argumentaci, která by tuto část výroku odůvodňovala a vysvětlovala. Soud dospěl k závěru, že na tuto záležitost nutno aplikovat závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 12. 2011, čj. 1 As 99/2011-55, v němž právě takovou záležitost řešil. V podrobnostech tedy Městský soud v Praze odkazuje na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu.

Po zvážení všech žalobních námitek tedy dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně, a proto soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobci měli ve věci úspěch. Jejich náklady řízení sestávají především ze zaplaceného soudního poplatku z podané žaloby ve výši 2000,- Kč. Dále je tvoří odměna advokátovi za dva úkony právní služby po 2100,- Kč, a související náhrada hotových výdajů po 300,- Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění, a dále odměna za jeden úkon právní služby za 3100,- Kč a související náhrada hotových výdajů 300,- Kč, to vše zvýšené o daň přidané hodnoty v sazbě 21%, a snížené o 20% podle ust. § 12 odst. 4 advokátního tarifu. Dále jejich náklady tvoří cestovní náklady spojené s účastí zástupce žalobců na jednání soudu dne 4. 6. 2013 při cestě osobním automobilem na trase Brno – Praha – Brno a náhrada za promeškaný čas v souvislosti s jednáním za celkem osm započatých půlhodin, tedy celkem v částce 2366,53 Kč podle specifikace založené na čl. 67 soudního spisu. Náhradu v celkové výši 21398,- Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce Mgr. Vratislava Taubera, advokáta.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz).

V Praze dne 4. června 2013

JUDr. Slavomír Novák, v.r.  
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:  
Beranová